

B8-1230/2015

18.11.2015

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl Dohos vystymosi darbotvarkės dabartinės padėties rengiantis 10-ajai PPO ministrų konferencijai
(2015/2632(RSP))

Bernd Lange, Pablo Zalba Bidegain
Tarptautinės prekybos komiteto vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl Dohos vystymosi darbotvarkės dabartinės padėties rengiantis 10-ajai PPO ministrų konferencijai (2015/2632(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje priimtą Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ministrų deklaraciją¹,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 18 d. Honkonge priimtą PPO ministrų deklaraciją²,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 4 d. rezoliuciją dėl Dohos derybų raundo įvertinimo po PPO ministrų konferencijos Honkonge³,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. balandžio 24 d. rezoliuciją „Siekis reformuoti Pasaulio prekybos organizaciją“⁴,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Dohos vystymosi darbotvarkės (Dohos darbotvarkė), ypač į 2008 m. spalio 9 d.⁵, 2009 m. gruodžio 16 d.⁶, 2011 m. rugsėjo 14 d.⁷ ir 2013 m. lapkričio 21 d.⁸ rezoliucijas,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio mėn. Balyje vykusios 9-osios ministrų konferencijos rezultatus ir visų pirma prekybos lengvinimo susitarimą⁹,
- atsižvelgdamas į 2015 m. vasario 17 d. Ženevoje vykusios Parlamentinės konferencijos metinės sesijos PPO klausimais metu bendru sutarimu priimtą baigiamąjį dokumentą¹⁰,
- atsižvelgdamas į 2015 m. birželio 17 d. PPO delegacijos vadovų susitikime padarytus pareiškimus,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Tūkstantmečio vystymosi tikslus¹¹,
- atsižvelgdamas į 5-ąją visuotinę pagalbos prekybai peržiūrą, kuri vyko 2015 m. birželio

¹ 2001 m. PPO Dohos ministrų konferencija: 2001 m. lapkričio 20 d. ministrų deklaracija WT/MIN(01)/DEC/1. https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm

² Honkongo ministrų deklaracija WT/MIN(05)DEC, priimta 2005 m. gruodžio 18 d. https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min05_e/final_text_e.htm

³ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 155.

⁴ OL C 259 E, 2009 10 29, p. 77.

⁵ OL C 9 E, 2010 01 15, p. 31.

⁶ OL L 286 E, 2010 10 22, p. 1.

⁷ OL C 51E, 2013 2 22, p. 84.

⁸ Priimti tekstai: P7_TA(2013)0511.

⁹ Balio ministrų deklaracija (WT/MIN(13)DEC), priimta 2013 m. gruodžio 7 d. https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/mc9_e/balideclaration_e.htm

¹⁰ <http://www.ipu.org/splz-e/trade15/outcome.pdf>

¹¹ <http://www.un.org/millenniumgoals/>

30 d. – liepos 2 d. Ženevoje¹,

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Dohos derybų raundas buvo pradėtas 2001 m. siekiant sukurti naujas prekybos galimybes, sugriežtinti daugiašalės prekybos taisykles ir ištaisyti esamus prekybos sistemos pusiausvyros sutrikimus derybų metu dėmesį sutelkiant į besivystančių šalių ir ypač mažiausiai išsivysčiusių šalių poreikius ir interesus; kadangi šie tikslai grindžiami įsitikinimu, kad teisingesnėmis ir objektyvesnėmis taisyklėmis paremta daugiašalė sistema galėtų prisidėti siekiant sąžiningos ir laisvos prekybos, kuria būtų skatinamas ekonomikos vystymasis visuose žemynuose ir mažinamas skurdas;
- B. kadangi ES nuolat propagavo tvirtą daugiašalėmis taisyklėmis grindžiamą požiūrį į prekybą, taip pat pripažindama, kad taikant papildomus metodus, pvz., dvišalius, regioninius ir tik tarp kelių šalių sudaromus susitarimus, taip pat gali būti skatinama atverti prekybą ir vystyti ekonomiką, ypač pradedant liberalizuoti politikos sritis, kurių klausimus ne taip išsamiai sprendžia PPO, atnaujinti taisykles ir drausmę jose, ir gali būti remiama daugiašalė sistema, jeigu tokie susitarimai suderinami su PPO reikalavimais, yra grindžiami bendromis taisyklėmis ir sudaro sąlygas galimam daugiašališkumo principo taikymui ateityje;
- C. kadangi, nors PPO ir PPO susitarimuose įtvirtintos taisyklės atliko svarbų vaidmenį siekiant išvengti visapusiško ir plačiai paplitusio protekcionizmo kaip atsako į sunkiausią nuo praėjusio amžiaus ketvirtojo dešimtmečio finansų ir ekonomikos krizę, 2014 m. lapkričio mėn. PPO ataskaitoje teigiama, kad iš 1 244 ribojamųjų priemonių, užfiksuotų nuo krizės pradžios 2008 m., dabar panaikinta tik 282, todėl didėja poreikis imtis daugiau veiksmų, nukreiptų prieš šias priemones; kadangi neatnaujinus taisyklių gali būti imamas naujų šiuolaikinių nacionalinių rinkų ir gamintojų apsaugos būdų;
- D. kadangi atvirą ir sąžiningą daugiašalę prekybą labiau varžo įvairios netarifinės kliūtys, o ne prekybos muitų tarifai, kurių iš esmės atsisakoma dėl globalizacijos pažangos;
- E. kadangi vis dėlto svarbu atsižvelgti į tam tikrų sektorių, visų pirma žemės ūkio sektoriaus, pažeidžiamumą atvėrus rinką;
- F. kadangi vykdydama bendros žemės ūkio politikos reformą Europos Sąjunga padeda įgyvendinti Dohos derybų raundo lūkesčius;
- G. kadangi 2013 m. 9-osios ministrų konferencijos rezultatai sisteminiu požiūriu yra svarbūs organizacijai, o ypač svarbus prekybos lengvinimo susitarimas (PLS), dėl kurio buvo susitarta ir kuris yra pirmas pasiektas daugiašalis susitarimas nuo tada, kai 1995 m. buvo įsteigta PPO; kadangi 2015 m. spalio 5 d. Europos Sąjunga ratifikavo PLS;
- H. kadangi pastaruoju metu vykusios diskusijos dėl to, kaip toliau spręsti klausimą dėl Dohos vystymosi darbotvarkės, akivaizdžiai parodė, kad reikia peržiūrėti tikslų mastą, norint iš tikrųjų pasiekti rezultatų visose derybų pakopose, ir kad šiuo atžvilgiu reikia visapusiškai atsižvelgti į šiandieninę prekybos aplinką;

¹ https://www.wto.org/english/tratop_e/devel_e/a4t_e/global_review15prog_e/global_review15prog_e.htm

- I. kadangi 2015 m. gruodžio 15–18 d. Kenijoje įvyksianti 10-oji PPO ministrų konferencija bus pirmoji Afrikos šalyje surengta PPO ministrų konferencija; kadangi ES tebėra tvirtai įsipareigojusi įgyvendinti Dohos vystymosi darbotvarkę ir pripažįsta, kad, siekiant užtikrinti, jog PPO derybų vaidmuo išliktų pagrindinis toliau liberalizuojant prekybą pasaulio mastu, bus svarbu pasiekti politinį susitarimą dėl Dohos vystymosi darbotvarkės pasirašymo;
1. pakartoja, kad yra visapusiškai įsipareigojęs siekti ilgalaikės naudos, gaunamos laikantis daugiašališkumo principo, ir ragina parengti prekybos darbotvarkę, kuri visų labai būtų grindžiama laisva ir sąžininga prekyba ir pagal kurią vystymasis būtų pagrindinis proceso veiksnys;
2. pabrėžia, kad derybų metu svarbu visapusiškai atsižvelgti į konkrečius mažas pajamas gaunančių besivystančių šalių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių poreikius ir interesus; mano, kad svarbu aiškiai apibrėžti mažas pajamas gaunantis besivystančias šalis ir besiformuojančios rinkos ekonomikos šalis; pakartoja, jog reikia užtikrinti, kad specialiojo ir diferencinio režimo principas būtų neatskiriama derybų dalis ir atspindėtų įvairius PPO narių ekonominio vystymosi lygius, kaip nustatyta Dohos ministrų deklaracijos 44 dalyje; mano, kad reikšmingos specialiojo ir diferencinio režimo nuostatos turi būti dar aiškiau apibrėžtos, nuolat persvarstomos ir tikslingos, kad būtų reaguojama į tų besivystančių šalių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių, kurioms labiausiai reikia pagalbos, poreikius; teigiamai vertina prekybos lengvinimo susitarimo pavyzdį taikant specialiojo ir diferencinio režimo principą dėl įgyvendinimo etapų, kuris galėtų tapti naudinga pavyzdžiu persvarstant specialiojo ir diferencinio režimo nuostatas ir siekiant užtikrinti, kad jos būtų tikslingos;
3. remia PPO struktūrinę reformą, kuri reikalinga siekiant geriau užtikrinti bendrai taikomomis taisyklėmis grindžiamą, atvirą, sąžiningą ir nediskriminacinę prekybos sistemą, kurioje būtų labiau atsižvelgiama į įvairių ekonominės veiklos vykdytojų, pvz., MVĮ, labai mažų įmonių ir novatoriškų pradedančiųjų įmonių vaidmenį ir interesus;
4. pabrėžia, kad svarbu remtis 9-ojoje ministrų konferencijoje priimtais sprendimais siekiant padaryti tikrą pažangą gruodžio mėn. Nairobyje vykšančioje 10-ojoje ministrų konferencijoje, kad Dohos derybų raundas galėtų būti greitai užbaigtas;
5. mano, kad prekybos liberalizavimas – svarbi priemonė siekiant tvaraus ekonomikos augimo ir plėtros, tačiau liberalizuojant prekybą reikia taip pat įgyvendinti tinkamą gretutinę politiką, kuri apimtų makroekonominės ir mikroekonominės priemonės, įskaitant biudžeto skaidrumą, fiskalinę politiką ir vienodą apmokestinimą, administracinį supaprastinimą, švietimą ir mokymą, institucines reformas bei socialinę politiką, siekiant gauti kuo daugiau naudos įgyvendinant prekybos reformas ir kuo geriau tą naudą paskirstyti ir siekiant veiksmingai kompensuoti bet kokį neigiamą poveikį;
6. atkreipia dėmesį į 2015 m. liepos mėn. Ženevoje vykusią penktąją pagalbos prekybai peržiūros konferenciją tema „Prekybos sąnaudų mažinimas siekiant skatinti integracinį ir tvarų augimą“, kurioje pagrindinis dėmesys buvo skiriamas prekybos lengvinimo susitarimo įgyvendinimui;
7. ragina visas PPO nares kuo greičiau ratifikuoti ir įgyvendinti prekybos lengvinimo

susitarimą, kad jis galėtų laiku įsigaliooti iki 10-osios ministrų konferencijos; mano, kad šis susitarimas būtų labai naudingas visoms PPO narėms ir ypač besivystančioms šalims ir atitinkamiems ekonominės veiklos vykdytojams, nes juo būtų padidintas skaidrumas ir teisinis saugumas ir sumažintos administracinės išlaidos bei muitinės procedūrų trukmė, o tai padėtų jiems visapusiškai pasinaudoti galimybėmis, kurias teikia gausėjančios regioninės ir pasaulinės tiekimo grandinės, taip pat MVI būtų sudarytos galimybės pasinaudoti atviresnėmis rinkomis; atkreipia dėmesį į tai, kad besivystančioms ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir toliau turėtų būti užtikrintas gebėjimų stiprinimas ir techninė pagalba, didžiausią dėmesį skiriant internetinėms parduotuvėms ir elektroninės dokumentacijos supaprastinimui, siekiant sudaryti joms sąlygas didinti savo gamybos pajėgumus ir pasaulinėse vertės grandinėse pasinaudoti didesne pridėtinės vertės dalimi;

8. ragina PPO nares aktyviai remti PPO pastangas kuriant veiksmingus ir efektyvius darbo ryšius ir užtikrinant glaudesnę bendradarbiavimą su kitomis tarptautinėmis organizacijomis, kurių veikla susijusi su pasaulinėmis derybomis dėl prekybos, ypač su Tarptautine darbo organizacija, Pasaulio sveikatos organizacija ir JT ir jos agentūromis bei organais, pvz., JT prekybos ir plėtros konferencija, Maisto ir žemės ūkio organizacija, JT aplinkos programa, JT vystymo programa ir JT bendrąja klimato kaitos konvencija, taip pat su TVF, Pasaulio banku ir EBPO, siekiant užtikrinti savitarpio pagalbą ir sąveiką sprendžiant prekybos ir su prekyba nesusijusius klausimus; pritaria tam, kad būtų dedamos pastangos siekiant priimti tarptautinius standartus ir bendradarbiauti reglamentavimo srityje;
9. ragina nuodugniai išnagrinėti, kaip būtų galima geriau spręsti su prekyba nesusijusias problemas taikant PPO taisykles, kad PPO narės galėtų siekti teisėtų politinių tikslų, neužkertant kelio patekti į rinką; todėl pabrėžia, kad turėtų būti tvirtai remiamos pastangos priimti tarptautinius standartus ir besivystančioms šalims turėtų būti teikiama reikiama pagalba, kad jos galėtų šių standartų laikytis;
10. yra įsitikinęs, jog tai, kad yra nepakankamai atsižvelgiama į labai skirtingą besivystančių šalių ekonominį išsivystymą ir individualius poreikius, gali tapti kliūtimi siekiant priimti veiksmingas šioms šalims naudingas priemones pagal Dohos derybų raunde paskelbtą tikslą ir turėti neigiamų padarinių toms besivystančioms šalims, kurioms labiausiai reikia pagalbos; ragina pažangesnes besivystančias šalis prisiimti dalį atsakomybės jau dabartiniame raunde ir prisidėti atsižvelgiant į savo išsivystymo lygį ir sektorių konkurencingumą; taip pat primena, kad svarbu taikyti veiksmingus diferencijavimo kriterijus atsižvelgiant ne tik į BNP augimą, bet ir į tokius rodiklius, kaip ekonominio pažeidžiamumo rodiklis bei prekybos ir vystymosi rodiklis;
11. mano, kad nepaprastai svarbu užbaigti užsitęsusių Dohos derybų raundą įgyvendinant su vystymusi susijusius įgaliojimus; todėl ragina visas PPO nares, atsižvelgiant į šį galutinį tikslą, apsvarstyti visas galimybes, kad būtų pasiektas didelio masto, visuotinis, darnus ir realus rezultatas;
12. palankiai vertina iki šiol padarytą pažangą įgyvendinant daugiašales iniciatyvas, pvz., susitarimą dėl ekologiškų prekių ir informacinių technologijų susitarimą, taip pat kitas iniciatyvas, pvz., prekybos paslaugomis susitarimą; mano, kad tik kelių šalių sudaryti susitarimai gali papildyti ir skatinti daugiašalį požiūrį, nustatant pagrindinį tikslą –

suvienyti pakankamą skaičių narių, siekiant užtikrinti šių susitarimų daugiašališkumą;

13. tvirtina, kad ES turėtų toliau atlikti vadovaujamą vaidmenį skatinant realią dabartinių PPO derybų pažangą, kad artimoje ateityje būtų visiškai užbaigtas Dohos vystymosi derybų raundas, ir palengvinti visavertį mažiausiai išsivysčiusių šalių dalyvavimą pasaulinėje prekyboje, tarpininkaujant įvairių PPO narių pozicijų derinimo procese;
14. pabrėžia itin didelę PPO svarbą užtikrinant taisyklėmis pagrįstą pasaulio prekybą, įgyvendinant privalomus įsipareigojimus ir užtikrinant tų įsipareigojimų vykdymą bei sprendžiant prekybos ginčus, taip pat jos išskirtinį indėlį skatinant didesnę skaidrumą ir tarpusavio vertinimą, visų pirma taikant prekybos politikos peržiūros mechanizmą;
15. ragina Komisiją ir Tarybą užtikrinti, kad Parlamentas ir toliau aktyviai dalyvautų rengiantis 10-ajai ministrų konferencijai, kad jam būtų skubiai teikiama naujausia informacija ir, jei reikia, vykstant ministrų konferencijai su juo būtų konsultuojamasi; ragina Komisiją toliau teikti atitinkamus argumentus PPO narėms, kad šios didintų parlamentinio aspekto svarbą PPO organizacijoje;
16. ragina PPO nares užtikrinti demokratinį teisėtumą ir skaidrumą stiprinant PPO parlamentinį aspektą; todėl pabrėžia, kad būtina užtikrinti geresnes parlamentų narių galimybes susipažinti su derybomis dėl prekybos, dalyvauti rengiant ir įgyvendinant PPO sprendimus ir užtikrinti deramą prekybos politikos priežiūrą savo piliečių labui;
17. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir PPO generaliniam direktoriui.